

Input til Økonomiudvalget i Vesthimmerlands Kommune vedr. særligt trængte brancher

Aars d. 27. april 2020

Økonomiudvalget har debatteret om udvalgte brancher i kommunen er særligt trængte under Corona-krisen og, hvorvidt de vil have en bedre chance for at klare sig gennem krisen ved, at kommunen fremrykker offentlige anlægs- og vedligeholdelsesarbejder.

Et hurtigt og bredt blik ud over vores lokale virksomheder afslører ikke overraskende, at vores erhvervsliv minder om resten af Nordjylland – og hele landet på de fleste områder.

Hårdest presset er de erhverv, der er blevet tvunget til at holde lukket p.g.a. forsamlingsforbuddet; caféer, restauranter, kultur- og oplevelsessteder og eventarrangører. Derunder hører også vores eget ”storcenter” i Farsø, der adskiller sig fra resten af detailhandlen ved, at butikkerne endnu ikke er åbne fordi de ligger under samme tag. Detailhandlen er også generelt hårdt ramt, dels efter en periode at have mere eller mindre lukket, men også fordi de oplever, at kunderne er tilbageholdende med at bruge penge. Særligt større investeringer f.eks. bilkøb er kunderne tilbageholdende med. Der er dog også små solstrålehistorier, hvor visse ting boomer i privathandlen når man skal hygge, hobbyarbejde, arbejde med hus og have og forkæle sig selv lidt derhjemme.

Serviceerhvervene er meget afhænge af netop deres kunders aktivitetsniveau. Lever man f.eks. af at gøre rent – og kunderne er lukket eller holder kontorerne affolket, så er der bare ikke noget at lave. Modsat har revisorerne aldrig haft mere travlt end nu med at rådgive deres kunder om økonomiske forhold og mulighed for at søge kompensation. Vidensservice er generelt nok den branche, der sidst mærker, at der er en verdensomspændende krise.

Landbruget og Industrien kører videre næsten uden at bemærke krisen. Mange funktionærer arbejder hjemmefra i disse tider, men folk er blevet dygtige til at kommunikere, samarbejde og forhandle online. Nogle melder om knaphed på underleverancer, særligt fra Sydeuropa, og tingene går lidt langsommere end det plejer. Det er nok mest usikkerheden om fremtiden, der er på spil her – man ved ikke hvor lang tid den økonomiske krise, der sikkert følger, vil vare.

Det bringer os til bygge- og anlægsbranchen, fra de helt små lokale håndværkere til de store entreprenører. Det er i denne branche, at det vil kunne give mening at foretage yderligere offentlige investeringer, og at fremskynde allerede vedtagne opgaver indenfor nybyggeri og vedligeholdelse af eksisterende bygninger og anlæg.

Minianalyse

For at belyse dette har Erhverv Væksthimmerland udsendt en lille minianalyse til det lokale erhvervsliv i bygge- og anlægsbranchen. 50 små og store virksomheder er blevet tilsendt følgende 6 spørgsmål:

1. På en skala fra 1-10, hvor 1 er total nedlukning og ingen arbejde – 5 er det jævne normalbillede - og 10 er de super travle tider, hvor ligger jeres aktivitetsniveau i dag?

2. På en skala fra 1-10, hvor 1 er meget dystre forventning – 5 er en jævn forventning – og 10 er en meget optimistisk forventning til fremtiden, hvordan ser I så den økonomiske udvikling for Jeres virksomhed på bagkanten af Corona-krisen
3. På en skala fra 1-10, hvor 1 er uden betydning – 5 er middelvigtigt – og 10 er livsnødvendigt, hvor vigtigt vil det så være for Jer, hvis Vesthimmerlands Kommune fremskynder en række anlægs- og vedligeholdelsesudgifter?
4. Har I måtte sende folk hjem på nuværende tidspunkt? – hvor mange?
5. Forventer I at sende folk hjem? – hvor mange?
6. Oplever I forskel på, hvordan private og erhvervs-kunder reagerer på krisen? – hvordan?

20% af de adspurgte virksomheder har svaret på spørgsmålene i analysen. Disse repræsenterer et mix af store og små virksomheder og forskellige håndværksbrancher. Grundet det lave antal besvarelser kan man ikke kalde analysen statistisk valid, men repræsentationen for populationen er meget fornuftig.

Spørgsmål 1. Her ligger gennemsnitsscoren på 7,4 altså i den høje ende af aktivitetsniveauet. Kun en enkelt virksomhed svarer under middel med en 3'er, resten ligger fra middel og op til 10 som det højeste. Generelt tegner det et billede af en branche der har rigtigt travlt!

Spørgsmål 2. Her ligger gennemsnitsscoren på 6,9, og dermed i den højeste halvdel af skalaen, hvilket indikerer gode forventninger til fremtiden. Laveste score er 4 – altså tæt på middel, og også her finder vi en enkelt 10'er. Resten ligger dermed lidt over middel. Dette tegner alt i alt et billede af en branche der ser forholdsvist lyst på fremtiden.

Spørgsmål 3. Her er gennemsnitsscoren 2,7 altså klart under middel. Vi skal så huske, at skalaen vender således, at en lav score er en lav interesse for at kommunen fremskynder opgaver. Laveste score her er 1, som 4 virksomheder angiver, og højeste score er 5 som 3 virksomheder angiver. En score på 5 angiver middelvigtigt behov for at fremskynde de offentlige bygge og anlægsudgifter. Flere af respondenterne har suppleret deres tal-score med en kommentar om, at det "slet ikke" er interessant, hvis man så har færre offentlige bygge- og anlægsarbejder i 2021 og 2022. Konklusionen her er altså at virksomhederne ikke ser det som vigtigt at fremskynde de offentlige anlægs- og vedligeholdelsesudgifter.

Spørgsmål 4. Gennemsnitstallet for hjemsendelser er 3,9 personer, og det dækker over, at én virksomhed i en kortere periode måtte hjemsende 25 personer, men nu har 18 af disse i arbejde igen. Generelt ligger tallet mellem 0 og 4 hjemsendte medarbejdere, og generelt en kommentar om, at folkene kommer ind igen.

Spørgsmål 5. Forventningen her er reelt 0! Scoren er opgjort til 0,2 idet én virksomhed forventer at skulle hjemsende 2 personer i fremtiden, men det dækker over, at virksomheden i dag har flere hjemsendte og forventer at tage 2 af dem tilbage. Reelt forventer virksomhederne altså slet ikke at skulle sende folk hjem fremover.

Spørgsmål 6. Dette spørgsmål om forskellen på hvordan private og erhvervs-kunder reagerer på krisen er et kvalitativt spørgsmål, hvor virksomhederne har svaret i tekstform. Herunder er nogle af pointerne opsummeret:

- Kunderne er generelt mere påpasselige med afstand og hygiejne.
- De private kunder er nok de mest påpasselige, og nogle vil slet ikke have folk indenfor i hjemmet. Andre der går hjemme vil gerne i gang med opgaver i hjemmet.

- Kun et fåtal af opgaver er sendt til hjørne her under krisen.
- Der er for de fleste adspurgte spænding om, hvordan tingene kommer til at se ud efter krisen.

Ønsker økonomiudvalget en mere grundig belysning af emnet og hele eller dele af erhvervslivet og deres syn på fremtiden kan det anbefales at købe en professionelt udført konjunkturanalyse f.eks. hos Dansk Erhvervsfremme, hvor vi kan opnå medlemsrabat.

Erhverv Væksthimmerland

Dan Skovgaard